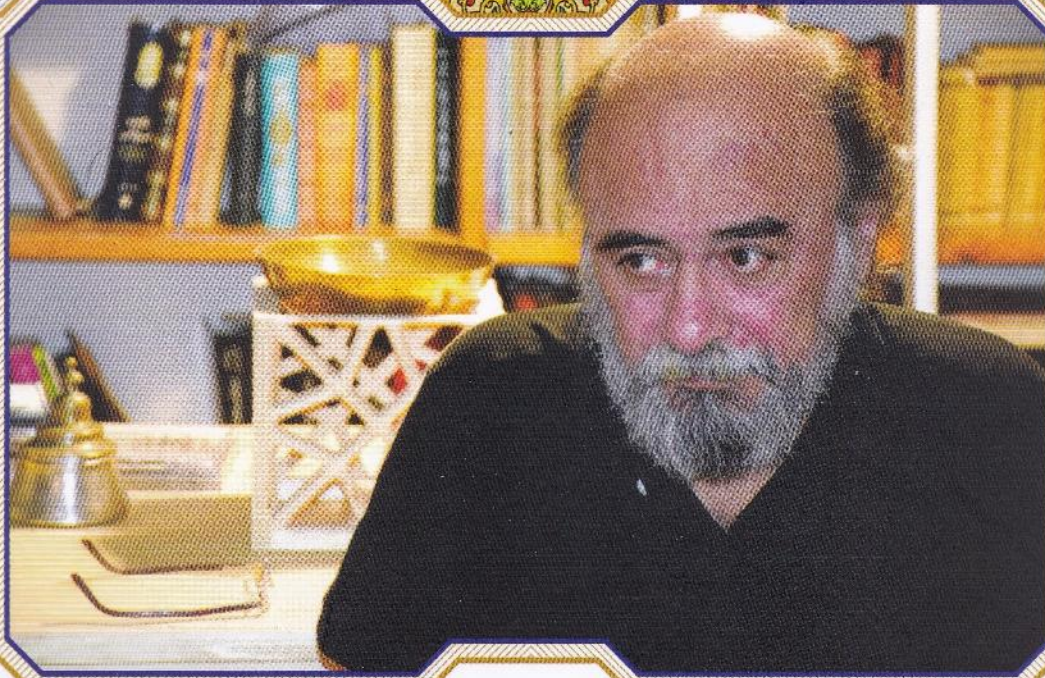

الانبر آرنجرا

فصلنامه موسیقی

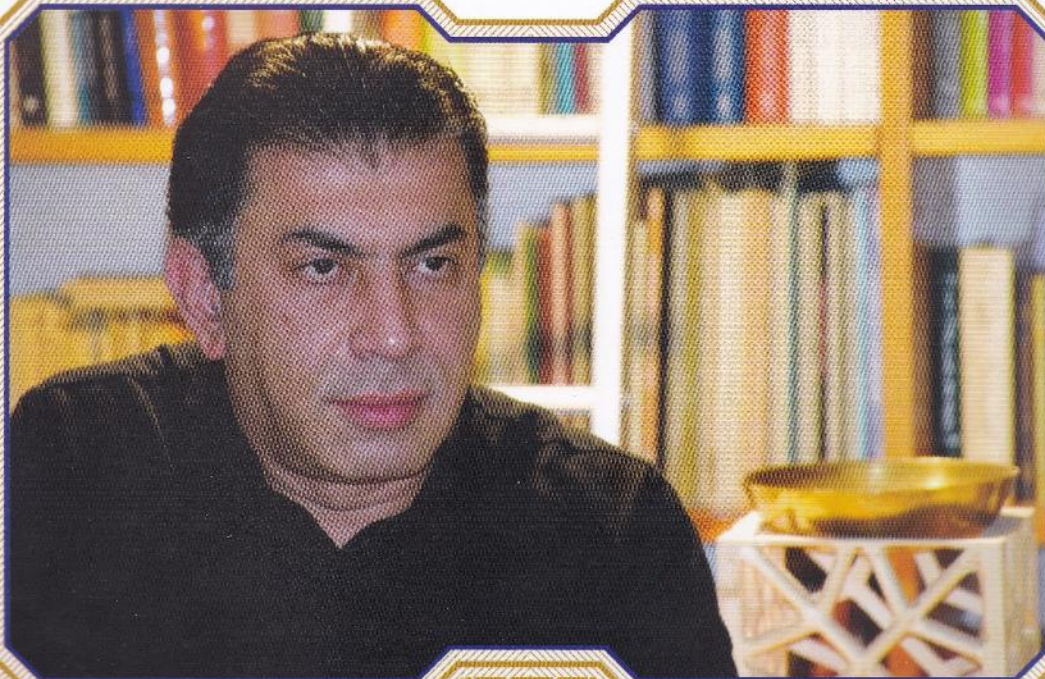
سال اول | شماره اول | بهار ۹۹ | ۴۵۰۰۰ تومان

◀ نشست محمدرضا درویشی و هومان اسعدی درباره‌ی سیستم مقامی به دستگاہی و..

◀ چیستی ملودی در موسیقی ایرانی از محمدرضا فیاض

◀ مقالاتی از مسیح افقه، ندا دهناد، سپنتا حامدی نژاد، رامین کشاورز، مریم قائمی

«سبزارنگ»

فصلنامه تخصصی سراسری موسیقی

سال اول | شماره اول | بهار ۹۹

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامرضا (فرشید) ذاکری

همکاران این شماره: محمدرضا درویشی، هومان اسعدی، محمدرضا فیاض، مسیح افقه، ندا دهناد، رامین کشاورز، سپنتا حامدی نژاد، مریم قائمی

مشاور هنری: کیوان فرزین

مدیر داخلی: مارال حسینی

امور داخلی: کیمیا مکاره چی

طراح جلد و صفحه آرا: محمد قاسمی

لوگو: زینب کریمی

عکس روی جلد: سامان سلطانفر

چاپ: دنیا (۰۹۱۷۳۱۵۲۵۴۳)

با سپاس از: هدایت رضایی، محسن زارع، ستار سلطانفر، تانیا اسماعیلیان، مریم ذاکری، ویدا تشکر، علیرضا صادقی، زینب کریمی، محمد حسین شیشه‌بر

◆ سبزارنگ نشریه‌ای مستقل است و مطالب آن بیانگر نظرات و آرای نویسندگان آن است.

◆ لطفاً مقالات خود را با فرمت Word Document و از طریق پست الکترونیک ارسال فرمایید.

◆ مقالات ترجمه شده را به همراه متن اصلی ارسال نمایید.

◆ فصلنامه در رد، قبول و اصلاح مطالب رسیده آزاد است.

◆ نقل مطالب سبزارنگ با ذکر ماخذ آزاد است.

نشانی: شیراز، خیابان قصردشت، سه راه برق، پاساژ برق، طبقه اول

تلفن: ۰۹۳۶۱۱۱۰۳۰۵

✉ sabzarangmag@gmail.com

📷 sabzarangmag

از صفحه ۲۱ تا ۴

سیر تحول مقام تا دستگاه

در نشست
محمدرضا درویشی و هومان اسعدی

از صفحه ۲۸ تا ۲۹

بررسی اجمالی
بر مهارت های
عملی
موسیقی ایران

❖ ❖ ❖
مسیح افقه

از صفحه ۲۲ تا ۲۷

وقتی از ملودی
در موسیقی ایرانی
صحبت می کنیم،
از چه صحبت می کنیم؟

❖ ❖ ❖
محمدرضا فیاض

از صفحه ۳۶ تا ۳۷

درباره
مهدی صلحی
(منتظم الحکماء)

❖ ❖ ❖
سینتا حامدی نژاد

از صفحه ۳۰ تا ۳۵

موسیقی
در دوره ایلامی
در منطقه
کول فرح

❖ ❖ ❖
ندادهناد

از صفحه ۴۷ تا ۵۱

درباره مقام
«ساز سیمرغ»

❖ ❖ ❖
مریم قائمی

از صفحه ۳۸ تا ۴۶

سیر تحول مجنب
از مکتب منتظمیه
تا مکتب دستگاهی
موسیقی ایران

❖ ❖ ❖
رامین کشاورز

یادداشت اول

فرشید ذاکری

آه از آن رخسار برق انداز خوش عیاره‌ای
صاعقه است از برق او بر جان هر بیچاره‌ای
شمس تبریزی تناقض چیست در احوال دل
هم مقیم عشق باشد هم زعشق آواره‌ای
_ مولانا

گاه هنرمندی در تلاطم نشنگی نوشتار، مزین به لمس ورق‌هایی که هنوز بکری ایام درونش جاری ست.

سخت و تلخ روزگاری که میان‌مایگی مانند افیونی همه‌گیر در ریشه‌های هنر دمیده و حتا خاندان‌های هنر را آلوده کرده است که بر واماندگان تقسیم بخت دیگر چه حاجت!

اما عشق هم چنان در تتمه‌ی رگان بزرگان این سرزمین نوید می‌دهد که هر دستی گشاده می‌شود به تفکر و اندیشگانی که در پس قرن‌ها غیبت، کورسویی از ادامه‌ی گذشتگان بالیده در تارک هنر شگرف جغرافیای فرهنگی پهناور ایران زمین است.

سبزارنگ به دغدغه‌ی توجه و تفکر در ساحت اندیشگی موسیقایی در تمام فشارهای رخوت انگیز درون و برون هنر حال، پا به عرصه‌ای می‌گذارد که ابهام و دیوانگی‌هایش تنها به مدد قلم اندیشمندان این حوزه به سرانجام راستی هدایت خواهد شد که بخت یارمان بود که از شماره اول بزرگان حوزه اندیشگانی هنر موسیقی به بذل لطف و مهرشان دست گیرمان شدند و راهمان را به همواری درون جاری‌شان همگون ساختند.

سپاس ویژه خود را نثار بزرگ مرد عرصه‌ی عمل و نظر موسیقایی محمد رضا درویشی می‌کنم که با سخاوتمندی عظیم همیشگی‌شان در کنارمان هستند، هم چنین هنرمندان صاحب نظر گرامی هومان اسعدی و محمدرضا فیاض، و دیگر نویسندگان این شماره که بی هیچ توقعی و تنها به نشانه همدلی، همراهی مان کردند.

و بالاخره هنرمند عزیز کیوان فرزین که خود از والا مقامان عرصه‌ی نوشتاری موسیقی است و بی دریغ و با کمال بخشندگی در کنار سبزارنگ است که بی وجودش به این قدر میسر نبود.

دعوت می‌کنیم به میزبانی سبزارنگ که مامنی باشد جهت تفکر و اندیشه تمام هنرمندان و صاحب نظران که لازم است عاشقی در برهوت زمان مان.

سبزارنگ

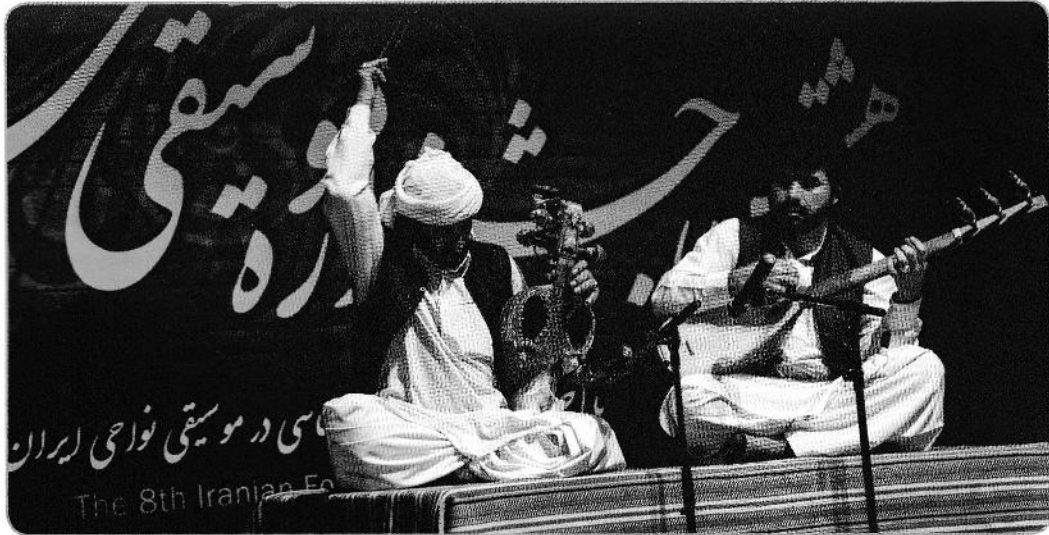
هم‌نوایی سازهای تمبورک و قیچک

Gheychak

Tamboorak

قسمت دوم قطعه، با همراهی تمبورک به عنوان ساز ریتمیک

پس از این قسمت، قطعه وارد جملات پایانی شده و با چند بار تکرار جملاتی که در ادامه آمده‌اند، خاتمه پیدا می‌کند. نکته شایان

هم نوایی سازهای تمبورک و قیچک

ذکر، تکرارهای زیاد جملات مشابه می باشد که با توجه به مطالبی که در ابتدا ذکر شد؛ این مساله با نوع استفاده و کاربرد این قطعه در مراسم درمانی گواتی ارتباط مستقیم دارد.

Gheychak

جملات پایانی قیچک در قطعه مورد نظر

Tamboorak

جملات پایانی تمبورک

از نکات مورد توجه در "ساز سیمرغ"، شکل پایین رونده‌ای می باشد که نغمات آن در طول این قطعه دارند. فیگورهای ریتمیک تقریباً مشابه و با اندکی تغییرات، چه در قیچک و چه در تمبورک، همان گونه که پیش از این نیز گفته شد، از خصایص موسیقی های مورد استفاده در درمان می باشند. در ادامه، فیگورهای ریتمیک شاخص این قطعه آورده شده اند:

بیشترین فیگورهای ریتمیک استفاده شده در ساز قیچک در قطعه "ساز سیمرغ"

بیشترین فیگورهای ریتمیک استفاده شده در ساز قیچک در قطعه "ساز سیمرغ"

کتابشناسی

- درویشی، محمدرضا. (۱۳۸۰). دایرة المعارف سازهای ایران. تهران: ماهور.
 مسعودیه، محمدتقی. (۱۳۶۴). موسیقی بلوچستان، تهران: سروش.
 درویشی، محمدرضا. (۱۳۷۶). آیین و آواز، تهران: حوزه هنری.
 وجدانی، بهروز. (۱۳۸۶). فرهنگ جامع موسیقی ایرانی، تهران: گندمان.
 پورتراب، مصطفی کمال. و گروهی از مولفان. (۱۳۸۶). مبانی نظری و ساختار موسیقی ایرانی، تهران: چشم انداز.
 درویشی، محمدرضا. و ارفع اطرابی. (۱۳۸۶). سازشناسی ایرانی، تهران: چشم انداز.

انجمن موسیقی فارس برگزار می کند

جشنواره موسیقی فارس

(گروه نوازی دوره یازدهم)

تابستان ۹۹ - شیراز

دبیر هنری: احمد پژمان

بخش استانی: موسیقی دستگاهی، کلاسیک، محلی، پاپ و کوبه ای

بخش ملی: پژوهش

www.nay.ir

دفتر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس

